

بررسی رابطه میان قالب‌های معنایی واژه «خشک» بر اساس نظریه معناشناسی قالبی^۱

واژگان کلیدی

- * قالب معنایی
- * معناشناسی قالبی
- * شبکه قالبی
- * چندمعنایی
- * خشک

زلفا ایمانی * zolfa.imani.1985@gmail.com

دکترای زبان‌شناسی همگانی

چکیده:

میان واژه‌های چندمعنای زبان همواره نوعی رابطه مفهومی برقرار است به شیوه‌ای که اگرچه در بافت‌های گوناگون معناهای متفاوتی از واژه چند معنا استنباط می‌شود، اما یک وجه اشتراک میان معانی آن وجود دارد. هر یک از این معانی با یک قالب معنایی که از کاربرد واژه در یک موقعیت خاص برانگیخته^۲ می‌شود ارتباط می‌یابد. نظریه‌ای که به قالب‌های معنایی می‌پردازد نظریه معناشناسی قالبی (فیلمور^۳، ۱۹۷۷ الف و ب؛ ۱۹۸۲؛ ۱۹۸۵) است که در چارچوب آن، یافته‌های پژوهش حاضر که از پیکره بیجن‌خان استخراج شده مورد تحلیل قرار گرفته است. با جست و جوی خشک در پیکره، جمله‌هایی که دربرگیرنده این واژه بود استخراج و سپس، جمله‌های با معنی یکسان حذف شد. پس از آن، برای مشخص شدن باهم‌آیی‌های^۴ مختلف خشک، جمله‌های دربرگیرنده این واژه به گروه اسمی متناظر آن تقلیل یافت. جهت دستیابی به قالب‌های معنایی خشک در باهم‌آیی‌های گوناگون، معادل‌های انگلیسی آن از واژه‌نامه‌ها و فرهنگ‌های اصطلاحات دو زبانه استخراج شد و سپس، هر معادل در پایگاه شبکه قالبی^۵ مورد جست و جو قرار گرفت. در پایان، قالب‌های معنایی به دست آمده با یکدیگر مقایسه و چنین نتیجه شد که فرضیه پژوهش مبنی بر وجود رابطه میان قالب‌های معنایی مختلف خشک تایید می‌شود.

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۰/۴/۲۱

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۰/۴/۱۰

^۱ . Frame Semantics Theory

^۲ . evoke

^۳ . Fillmore

^۴ . collocations

^۵ . FrameNet